provincie Zuid-Holland

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

F.J. Hoogendam (SP)
(d.d. 24 september 2026)

Nummer
4482

Onderwerp
Vervolgvragen over de komst van Eli Lily naar Katwijk

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller
Op 5 november heeft de SP-fractie vragen gesteld over het nieuws dat farmaceut Eli Lilly het voornemen had om €2,6 miljard te investeren in een fabriek in Zijlhoek-De Woerd, Katwijk, op enkele kilometers van het Leiden Bio Science Park[1]. Naar aanleiding van de beantwoording[2]2 van de vragen hebben we vervolgvragen over de uitvoering. Uit de beantwoording op onze vraag over de beschikbare voorzieningen voor toekomstige werknemers van Eli Lilly blijkt dat de gedeputeerde Staten het met de SP Statenfractie eens is dat er grenzen zijn aan de voorzieningen en dat dit bekend is bij het bedrijf. De Gedeputeerde Staten zegt toe te werken aan een verbetering hiervan. Als voorbeeld wordt genoemd: de bouw van voldoende woningen in de Leidse regio. Hierover heeft de SP Statenfractie de volgende aanvullende vragen:

1. *Kan de gedeputeerde aangeven of er gesproken is over de voorzieningen die beschikbaar zijn voor toekomstige werknemers, zijn hieraan grenzen gesteld, welke grenzen betreft dit en welke afspraken zijn hierover gemaakt?*

Antwoord
In de Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA) procedure, waaronder de onderbouwing in het GoFlo (Goede Onderbouwing van de effecten op de Fysieke Leefomgeving) document, is ingegaan op de werkgelegenheid die de vestiging van Eli Lilly oplevert. Daarbij is ervan uitgegaan dat ongeveer 80% van de werknemers afkomstig zal zijn uit de bestaande regionale beroepsbevolking. Deze werknemers wonen naar verwachting dus voor het overgrote deel al in de regio. Naar verwachting zal circa 20% van de werknemers zich nieuw in de regio vestigen. Bij deze inschatting is de vergelijking gemaakt met het kennisintensieve werkmilieu (campus) van het Bio Science Park).

De omliggende gronden, waaronder Valkenhorst en Zijlhoek-de Woerd, worden de komende jaren getransformeerd naar een woon, werk- en recreatiegebied. Door de nabijheid van het Leiden Bio Science Park (LBSP) is bovendien al veel kennis en expertise in de regio aanwezig.

Er zijn geen expliciete afspraken gemaakt met de gemeente over eventuele grenzen van de beschikbare voorzieningen voor toekomstige werknemers. De verwachting is dat de effecten op de woningmarkt op te vangen zijn en de aanwezigheid van kennis en expertise in de regio vormden hiervoor de belangrijkste overwegingen.

[1] Schriftelijke vragen van het Statenlid Hoogendam(SP) - Komst Eli Lilly naar Katwijk.pdf
[2] Beantwoording statenvragen 4315 SP De komst van Eli Lilly naar Katwijk.pdf (BEVEILIGD)

In de BOPA-procedure heeft de initiatiefnemer daarnaast onderbouwd hoe het plan voldoet aan de Ladder voor duurzame verstedelijking, zoals opgenomen in de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (paragraaf 7.3.8[3]). In de BOPA-procedure is aangetoond dat aan de Ladder wordt voldaan.

Daarbij geldt voor dit antwoord en de verdere onderstaande antwoorden dat het geheel een beantwoording betreft van het college van Gedeputeerde Staten.

2. *Kan de gedeputeerde aangeven op welke wijze Provinciale Staten (tijdig) op de hoogte gehouden wordt over het vervolgtraject richting de vergunningverlening en de impact op voorzieningen die de bouw van dit bedrijf zal hebben?*

Antwoord
Provinciale Staten worden via een informatiebrief op de hoogte gehouden over het vervolgtraject richting de vergunningverlening. Deze brief is door Gedeputeerde Staten toegezegd in de Staten van 14 oktober 2026. Deze kunt u verwachten voor 25 november 2026.

3. *In de beantwoording geeft Gedeputeerde Staten aan dat er afspraken gemaakt moeten worden, met het Rijk en gemeente over randvoorwaarden, zoals mogelijke noodzakelijke investeringen in infrastructuur, het waterverbruik en de aard en hoeveelheid afval die met de productie gepaard zal gaan. Op welke moment worden deze afspraken gemaakt, welke rol heeft de provincie hierin en op welke wijze wordt Provinciale Staten hierbij betrokken?*

Antwoord
Op 18 juni 2026 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt met het Rijk en de gemeente Katwijk. Deze afspraken zijn op 23 september 2026 omgezet in een convenant, met dezelfde inhoud maar in een juridisch kader. Het convenant is met uw Staten gedeeld op 18 september (PZH-2026-897446825). De afspraken hebben onder meer betrekking op gezamenlijke investeringen in infrastructuur en de financiële bijdrage van het Rijk aan een aanzienlijke verhoging van het aandeel betaalbare woningen in Valkenhorst.

Over het waterverbruik en de hoeveelheid afval die bij de productie ontstaat, zijn tussen deze partijen geen afzonderlijke afspraken gemaakt.

Voor de drinkwatervoorziening heeft Eli Lilly een overeenkomst gesloten met Dunea. Daarin is een maximale levering van 778 m3 drinkwater per dag vastgelegd. Dit is de hoeveelheid drinkwater waarmee in de onderzoeken en planuitwerking rekening is gehouden. Het daadwerkelijke gebruik kan lager liggen, maar de beoordeling in de BOPA-procedure is gebaseerd op deze maximale afname.

Meer informatie over de vergunningen wordt opgenomen in de informatiebrief zoals is toegezegd op 14 oktober 2026 (zie antwoord op vraag 2).

4. *Gedeputeerde Staten geeft aan dat op dit moment de exacte invloed van de fabriek op de woningmarkt niet in te schatten is. Kan de gedeputeerde aangeven of er een onderzoek is uitgevoerd naar de impact op de woningmarkt van de komst van deze fabriek? Zo ja, wanneer kan PS dit onderzoek ontvangen? Zo nee, wanneer wordt dit onderzocht?*

Antwoord

[3] Betreft een nieuwe stedelijke ontwikkeling, functies, bereikbaarheid, parkeernormen etc.

Zoals in de beantwoording van vraag 1 is aangegeven, is de impact op de regionale woningmarkt beperkt, met name ook door de ontwikkeling van het nabijgelegen Valkenhorst en Zijlhoek-de Woerd. Voor Zijlhoek-De Woerd zijn de ontwikkelvelden flexibel ingericht. Daardoor kan het programma voor wonen en werken worden afgestemd op de behoefte die zich ontwikkelt.

5. *Kan de gedeputeerde aangeven hoe de recente informatiebijeenkomsten met omwonenden en andere betrokkenen zijn verlopen? Graag een overzicht van de besproken kansen en bezwaren welke voortkwamen uit deze informatiebijeenkomsten.*

Antwoord
In de afgelopen maanden zijn er verschillende bewoners- en informatieavonden geweest. Deze hebben respectievelijk plaatsgevonden op 13 januari, 12 maart, 2 september en 16-17 september. Hieronder geven wij per bijeenkomst een overzicht van het doel en de besproken onderwerpen.

13 januari
Bij deze bijeenkomst zijn omwonenden, grondeigenaren en andere belanghebbenden geïnformeerd over de plannen van Eli Lilly en RED Company en over de gemeentelijke plannen voor Zijlhoek-de Woerd.
De bijeenkomst was vooral bedoeld om algemene informatie te delen en vragen te beantwoorden. Daarbij kwamen onder meer kabeltracés, ontsluitingswegen, fietsroutes en de bouwperiode aan de orde.

12 maart
Tijdens de tweede informatieavond zijn de plannen verder toegelicht. Er is onder meer ingegaan op het landschappelijk inpassingsplan en de tijdlijn. De gemeente Katwijk heeft daarnaast een toelichting gegeven op het vergunningsproces, de mobiliteit en de overige ontwikkeling op Zijlhoek-de Woerd. Ook is gemeld dat RED Company van plan was om op 3 april de BOPA vergunningsaanvraag in te dienen.

2 september
Op 2 september hebben de gemeente Katwijk, de provincie Zuid-Holland, de Omgevingsdienst West-Holland, Dunea, Liander en Eli Lilly een digitale informatiesessie gehouden. Tijdens deze bijeenkomst hebben alle partijen toegelicht wat hun rol en verantwoordelijkheid is bij de ontwikkeling en vergunningverlening. Ook zijn vragen van de online deelnemers zoveel als mogelijk beantwoord. De complete lijst met vragen en antwoorden is te vinden op de website van de gemeente Katwijk: Gestelde vragen vanuit informatiesessie 2 september | Gemeente Katwijk

16 en 17 september
Op 16 en 17 september hebben 40 insprekers zich gemeld voor de raadsvergadering waarin het definitieve bindende advies over de komst van Eli Lilly op de agenda stond.
Tijdens deze vergadering zijn zorgen en aandachtspunten over uiteenlopende onderwerpen naar voren gebracht. Een volledig overzicht van de ingebrachte punten is opgenomen in de notulen van de raadcommissie van 16 september 2026, beschikbaar op de website van de gemeente Katwijk: Raadscommissie notulen 16 september 2026

6. *De leden van de SP Statenfractie zijn benieuwd naar de uitkomst van de gesprekken met Alliander en TenneT over de impact op het energienet door de komst van de fabriek. Kan de gedeputeerde aangeven wat de uitkomst van deze gesprekken was?*

Antwoord
Er is sprake van netcongestie in Zuid-Holland. Dit geldt ook voor de Leidse regio. Voor Eli Lilly geldt het prioriteringskader van de Autoriteit Consument & Markt (ACM).

Binnen dit kader kan een bedrijf onder bepaalde voorwaarden eerder in aanmerking komen voor transportcapaciteit. Een mogelijke route is dat het bedrijf bijdraagt aan het verminderen van de netcongestie. Dit wordt ook wel congestieverzachting genoemd. In dit geval wil Eli Lilly het net minder te belasten, door de bouw van (een) tijdelijke gascentrale(s). Voor deze oplossing wordt samengewerkt met Liander als regionale netbeheerder. Hierdoor kan Lilly eerder het gevraagde transportvermogen krijgen. Dit zal mogelijkerwijs via een zogenoemde Congestie Service Provider (CSP) vormgegeven worden, die als tussenpartij optreedt tussen de netbeheerder en Eli Lilly.

7. *Kan de gedeputeerde aangeven hoe de gesprekken met de Gemeente en de Omgevingsdienst Haaglanden zijn verlopen over belemmeringen voortkomend uit de huidige stikstofregels?*

Antwoord
Op 13 maart 2026 is een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een Natura-2000-activiteit ingediend (betreffende stikstof neerslag) voor faciliteit van Eli Lilly. De Omgevingsdienst Haaglanden heeft deze aanvraag beoordeeld en heeft op 16 juli 2026 de omgevingsvergunning verleend.

De initiatiefnemer heeft contact gehad met de gemeente Katwijk, Omgevingsdienst Haaglanden, Omgevingsdienst West-Holland, Provincie Zuid-Holland en Netherlands Foreign Investment Agency (NFIA) bij het indienen van de aanvraag.

8. *Kan de gedeputeerde aangeven op er een onderzoek uitgevoerd naar directe en indirecte effecten, bijvoorbeeld als het gaat om werkgelegenheid en bedrijvigheid, als gevolg van de komst van deze fabriek? Zo nee, wanneer wordt dit onderzoek uitgevoerd?*

Antwoord
Onderdeel van de GoFlo (Goede Onderbouwing van de effecten op de Fysieke Leefomgeving) is een onderbouwing van zorgvuldig ruimtegebruik in het kader van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking. Dit wordt gevraagd op basis van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Rijksregels) en de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. In de ladderonderbouwing, zoals die wordt gevraagd in de verordening, is de behoefte onderbouwd voor deze specifieke bedrijvigheid. Dit geheel is onderdeel geweest van de gemeentelijke BOPA-procedure.

Voor de werkgelegenheid verwijzen we graag naar het antwoord op vraag 1. De ladderonderbouwing gaat ook op dit aspect in.

9. *Omroep West meldt dat er veel kritiek en bezwaren zijn omtrent de komst van de fabriek.[3] Zo zou uit onderzoek blijken dat dit bedrijf nét niet zou voldoen aan de voorwaarden om geen zwaar toezicht vanuit de provincie te krijgen. Kan de gedeputeerde aangeven of dit klopt en om welk onderzoek dit zou gaan?*

Antwoord
De kritiek waarnaar in het bericht van Omroep West wordt verwezen, hangt samen met de zienswijze die Gedeputeerde Staten hebben ingediend in de BOPA-procedure. In deze zienswijze is onder meer ingegaan op de Seveso-onderbouwing die deel uitmaakt van de aanvraag. Een onderzoek waaruit zou blijken dat het bedrijf net niet voldoet aan de voorwaarden voor zwaar toezicht vanuit de provincie is ons niet bekend.

Voor de huidige aanvraag wordt geen Seveso-bedrijf aangevraagd. De beoordeling van een eventuele toekomstige situatie waarin de activiteiten wel onder de Seveso-regelgeving vallen, maakt daarom geen deel uit van de huidige aanvraag. Als in de toekomst wijzigingen in de activiteiten worden voorgesteld waardoor een nieuwe beoordeling nodig is, moet daarvoor een nieuwe aanvraag worden ingediend.

10. *Kan de gedeputeerde aangeven of de besluitvorming over de vestiging van deze fabriek kan worden uitgesteld tot er meer duidelijkheid is over de gevolgen voor de omgeving? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord
De besluitvorming voor de BOPA lag bij de gemeente Katwijk. De gemeente heeft deze procedure binnen de daarvoor geldende wettelijke kaders doorlopen.

Voorafgaand aan de besluitvorming zijn uitgebreide onderzoeken uitgevoerd naar de gevolgen van de vestiging van Eli Lilly voor de omgeving. De gemeente en de initiatiefnemer hebben belang bij een vlotte en zorgvuldige afhandeling van de procedure. Dit heeft de basis gevormd voor de BOPA-procedure bij de gemeente.

11. *Kan de gedeputeerde aangeven welke voorwaarden er worden gesteld aan de ruimtelijke inpassing van deze fabriek, op welke wijze wordt deze geïmplementeerd in de plannen en is hierbij natuurcompensatie noodzakelijk?*

Antwoord
Eli Lilly ligt binnen de grote buitenstedelijke bouwlocatie ‘Werkpark’. De Zuid-Hollandse Omgevingsverordening biedt binnen deze locatie ruimte voor verstedelijking. Voor deze buitenstedelijke bouwlocatie is het mogelijk om 15 hectare aan bedrijventerrein (netto uitgeefbaar) te realiseren.

De ruimtelijke afweging voor een stedelijke functie op deze locatie is gemaakt in het kader van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. De landschappelijke inpassing van de fabriek is onderbouwd in een inpassingsplan, een kavelpaspoort en een beeldkwaliteitsplan. Daarbij is gekeken naar de ligging van de fabriek op het terrein, de schaal en bouwhoogte van de bebouwing en de wijze waarop het gebouw zich verhoudt tot de omliggende functies en het landschap en daarmee de fysieke leefomgeving. Dit alles heeft deel uitgemaakt van de gemeentelijke BOPA-procedure.

Met de komst van Eli Lilly wordt een significante oppervlakte aan (grotendeels leegstaande) glastuinbouw gesaneerd. De bebouwing op deze gronden is grotendeels leegstaand en had volgens de ruimtelijke beoordeling geen hoge ruimtelijke kwaliteit. De nieuwe situatie is ook ten opzichte van de bestaande situatie afgewogen.

Op dit moment loopt er wat betreft natuur een vergunningsaanvraag soortenbescherming (flora en fauna activiteit) bij de Omgevingsdienst Haaglanden.
Deze aanvraag heeft betrekking op de gewone dwergvleermuis, huismus en spreeuw. Voor deze soorten worden in de tijdelijke situatie mitigerende maatregelen en in de permanente situatie compenserende maatregelen getroffen.
Dit om negatieve effecten op de aanwezige populaties zoveel als mogelijk te voorkomen en de gunstige staat van instandhouding te waarborgen.

Deze vergunning is op 21 oktober 2026 verleend en gepubliceerd. Het besluit wordt onherroepelijk indien binnen zes weken na de dag van de verlening geen bezwaar is ingediend en geen voorlopige voorziening is aangevraagd.

Den Haag, 3 november 2026

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

plv. secretaris,	voorzitter,
drs. C.E.M. Weber	mr. A.W. Kolff